

Heittoistuinhyppyt Ilmavoimissa 1958 –

Ilmavoimien lentokoneista on hypätty heittoistuinella vuodesta 1958 alkaen yhteensä 28 kertaa 23 eri lento-onnettomuudessa. Vain yhdessä tapauksessa heittoistuinhyppy suorittanut henkilö on saanut surmansa.

DeHavilland D.H.115 Vampire Trainer, Luonetjärvi, 29.7.1958

Ilmavoimien historian ensimmäinen heittoistuinhyppy tapahtui neljä vuotta sen jälkeen, kun ensimmäinen istuinella varustettu suihkukone oli saatu Suomeen. Hävittäjälentolaivue 21:n kaksipaikkainen harjoitushävittäjä VT-4 törmäsi osastolentoharjoituksessa yhteen yksipaikkaisen Vampire-hävittäjän kanssa. Koneen ohjaaja pelastautui ohjauskyvyttömäksi tulleesta koneesta heittoistuinella.

Folland Gnat Mk.I, Jyväskylä, 10.4.1964

Todennäköisesti liitinviasta johtunut polttoainesäiliöiden epäsymmetrinen tyhjentyminen kaatoi Hämeen lennoston torjuntahävittäjä GN-108:n pilvessä syöksykierteenomaiseen liikkeeseen virkaurakurssiin kuuluneella harjoituslennolla. Ohjaaja pelastautui ohjauskyvyttömäksi tulleesta koneesta heittoistuinella.

Mikojan MiG-21F, Kuopio, 20.5.1964

Karjalan lennoston torjuntahävittäjä MG-64 kärsi rutiinihuollon jälkeisellä koelennolla moottorivaurion. Vauriosta alkoi koneen ohjauskyvyttömäksi tehnyt tapahtumaketju, jonka seurauksena ohjaaja pelastautui hävittäjästä heittoistuinella laskeutuen Kotkatveden matalaan rantaveteen.

Folland Gnat Mk.I, Konnevesi, 6.9.1968

Ohjausjärjestelmän toimintatilan vaihtamisessa tehty virhe syöksi harjoituslennolla olleen Hämeen lennoston GN-111:n virheliikkeeseen. Ohjaaja pelastautui heittoistuinella.

Mikojan-Gurevitsh MiG-15 UTI, Sumiainen, 27.11.1970

Karjalan lennoston harjoitushävittäjä MU-3 eksyi tyypikoulutusohjelmaan kuuluvalla matalasuunnistuslennolla. Polttoaineen loputtua ohjaaja pelastautui heittoistuinella noin 3500 metrin korkeudessa.

Mikojan MiG-21F, Pielavesi 2.7.1971

Karjalan lennoston MG-62 törmäsi puihin matalasuunnistuslennolla. Koneen tultua ohjauskyvyttömäksi ohjaaja pelastautui heittoistuinella.

Mikojan MiG-21F, Siilinjärvi 8.9.1975

Karjalan lennoston MG-79:n moottorin korkeapaineturbiini vikaantui rutiinihuollon jälkeisellä ylääänikoelennolla. Moottorin sammuttua ohjaaja keskeytti yrityksen palata tukikohtaan ja pelastautui heittoistuinella suuressa lentokorkeudessa.

Mikojan MiG-21F, Juankoski, 19.11.1977

Ilmavoimat

Osastolennolla olleen Karjalan lennoston MG-63:n toinen pääteline ei tullut ulos laskutilanteessa teknisen vian takia. Ohjaaja nousi turvalliseksi katsottuun yli 3500 metrin hyppikorkeuteen ja pelastautui heittoistuinella.

BAE Hawk Mk 51, Pirkkala, 17.3.1981

Esittelylentoa harjoitellut Satakunnan lennoston suihkuharjoituskone HW-302 törmäsi maahan silmukanoikaisussa. Matalalla puolittain selkäsennossa olleesta koneesta heittoistuinella pelastautumista yrittänyt ohjaaja menehtyi osuessaan maahan. Koneen mukana maahan syöksynyt matkustaja loukkaantui vakavasti.

Mikojan MiG-21BIS, Anttola, 24.8.1984

Sotaharjoituksesta huoltoon tapahtuneella siirtolennolla olleen Karjalan lennoston MG-115:n öljysäiliön täyttökorkki aukesi lennolla ja moottori leikkasi kiinni. Ohjaaja pelastautui heittoistuinella ja laskeutui laskuvarjolla järveen loukkaantumatta.

Mikojan MiG-21BIS, Juankoski, 30.9.1986

Rutiinihuollon jälkeisellä koelennolla olleen Karjalan lennoston MG-120:n moottori sammui matalapaineturbiinikiekon murruttua. Ohjaaja pelastautui heittoistuinella noin 300 metrin korkeudessa ja loukkaantui lievästi.

BAE Hawk Mk 51, Pirkkala, 16.12.1988

Mittarilähestymisharjoittelulennolla olleen Satakunnan lennoston HW-320:n telineet pettivät kovassa laskussa vaikeissa sääolosuhteissa. Lennonopettaja ja oppilas pelastautuivat heittoistuinella palavana maassa liukuneesta koneesta lievin vammoin. Kyseessä oli Suomen ensimmäinen heittoistuinhyppy maassa olleesta, lähes pysähtyneestä lentokoneesta.

BAE Hawk Mk 51, Kittilä, 27.2.1989

Lapin lennoston HW-340 ajautui lumihankeen kovan laskun seurauksena. Ohjaajat pelastautuivat heittoistuinella maassa.

BAE Hawk Mk 51, Rissala, 5.12.1989

Karjalan lennoston HW-317:n moottori sammui lentoonlähdessä. Ohjaaja pelastautui heittoistuinella ennen koneen iskeytymistä maahan.

MiG-21BIS, Sotkamo, 5.11.1991

Karjalan lennoston MG-117:n laskutelinejärjestelmä vioittui yölennolla ja nokkateline jäi sisään. Ohjaaja pelastautui heittoistuinella 3000 metrin korkeudesta.

MiG-21BIS, Maaninka, 22.3.1995

Karjalan lennoston MG-122:n moottori syttyi tuleen korkeapaineturbiinin siiven katkettua. Ohjaaja pelastautui heittoistuinella n. 1200 metrin korkeudessa.

BAE Hawk Mk 51, Pälkäne, 1.7.1998

HW-324:n moottori pysähtyi koneen polttoainejärjestelmän asennusvirheen seurauksena Koelentokeskuksen suorittamalla koelennolla. Koneen ohjaaja ja koelennon valvoja pelastautuivat heittoistuinella. Kyseessä oli ensimmäinen siviilihenkilön suorittama heittoistuinhyppy Ilmavoimissa.

Ilmavoimat

Boeing F/A-18C Hornet, Karstula, 7.11.2001

Satakunnan lennoston monitoimihävittäjät HN-413 ja HN-430 törmäsivät toisiinsa yöharjoituslennolla noin 9500 metrin korkeudessa. HN-430 syöksyi maahan ja tuhoutui. Ohjaaja pelastautui heittoistuinella noin 6500 metrin korkeudessa. HN-413 vaurioitui pahoin, mutta pystyi palaamaan yhdellä moottorilla takaisin tukikohtaan. Molemmat ohjaajat selviytyivät loukkaantumatta.

BAE Hawk Mk 51, Salla, 25.3.2003

Harjoituslennolla parin siipikoneena lentänyt Lapin lennoston HW-305 törmäsi kaarron aikana puustoon ja vaurioitui. Koneen miehistönä toimineet yliluutnantti ja kadetti pelastautuivat heittoistuinilla ennen koneen syöksymistä maastoon noin 100 metrin korkeudessa.

BAE Hawk Mk 51, Kruunupyy, 28.9.2006

Mittarilähestymisiä harjoitelleen Lentosotakoulun HW-335:n moottori sammui koneen törmättyä haapanaparveen. Ohjaaja pelastautui heittoistuinella loukkaantumatta.

Boeing F/A-18D Hornet, Juupajoki 21.1.2010

Kaksipaikkaiseksi muutettu Hornet HN-468 tuhoutui täysin maahansyöksyssä Koelentokeskuksen suorittamalla koelennolla. Kone ei oiennut koelento-ohjelmaan kuulunutta pyrstöluisua seuranneesta syöksystä. Molemmat ohjaajat pelastautuivat noin 9000 metristä alkaneen syöksyn aikana heittoistuinilla arviolta 5000 metrin korkeudessa 800 – 900 kilometrin tuntinopeudella liikkuneesta koneesta.

Boeing F/A-18C Hornet, Pirkkala, 26.1.2011

Satakunnan lennoston Hornet HN-428 ajautui lumipenkaan laskukiidossa. Pimeänäkölaitteella laskeutumista valaisemattomalle kiitotielle harjoitellut ohjaaja suoritti laskun kiitotien sijasta rullaustielle ja pelastautui maassa liikkuvasta koneesta heittoistuinella.

BAE Systems Hawk Mk 66, Perho 13.11.2013

Kaksi Ilmavoimien Hawk Mk 66 -harjoitussuihkukonetta HW-369 ja HW-372 osuivat toisiinsa harjoituslennolla Perhossa, Salamajärven alueella. Ohjaajat olivat suorittamassa koulutusohjelman mukaista kaartotaisteluharjoitusta. HW-369:n ohjaaja pelastui heittoistuimen avulla. HW-372:n ohjaaja menehtyi välittömästi törmäyksen yhteydessä ilmassa. Törmäysvaurioiden vuoksi koneen heittoistuin ei olisi toiminut.

BAE Systems Hawk Mk 51, Keuruu 15.5.2023

Kaartotaistelua harjoitellut Ilmasotakoulun HW-320 syöksyi maahan Keuruun eteläpuolella. Koneen moottori sammui kesken lennon, ja kone alkoi menettää korkeuttaan. Lennonopettaja ja lento-oppilas pelastautuivat heittoistuinilla noin 500 metrin korkeudessa.

